

ไม้ดอกสกุลขมิ้น (ลูกผสมปทุมมา) พันธุ์เชียงรายซีเอฟ 5

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล กรมวิชาการเกษตร
ที่อยู่ 50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ
รหัสไปรษณีย์ 10900
โทรศัพท์ 081-3730-948

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ปี พ.ศ. 2538 - 2541 ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย ได้ดำเนินการผสมพันธุ์ปทุมมา ระหว่าง ปทุมมาพันธุ์บัวสวรรค์เดี่ยว (*Curcuma alismatifolia*) (แม่พันธุ์) กับ บัวลายลาว (บัวลาย) (*C. rhabdota*) (พ่อพันธุ์) และในปี พ.ศ. 2545 - 2547 ได้คัดเลือกต้นลูกผสมข้ามชนิดที่มีลักษณะดีและสวยงาม คือ ลูกผสม ปทุมมาพันธุ์เชียงรายซีเอฟ 5

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย ลูกผสมปทุมมา ชื่อวิทยาศาสตร์ *Curcuma (alismatifolia X rhabdota)* วงศ์ Zingiberaceae ไม้ดอกไม้ประดับ

ราก/หัว ส่วนของราก รากเป็นระบบรากฝอย มี 2 แบบ คือ รากหาอาหารและรากสะสมอาหาร (storage root) รากสะสมอาหารจะมีลักษณะปลายรากบวมพองออกเป็นตุ่ม ทำหน้าที่เก็บสะสมน้ำและอาหาร ส่วนของลำต้นใต้ดิน ลำต้นใต้ดิน (rhizome) มีลักษณะเป็นเหง้า ทำหน้าที่เก็บสะสมน้ำและอาหาร โดยเหง้าจะแตกแขนงออกเป็นกระจุกตามตาข้างของเหง้าเดิม เส้นผ่านศูนย์กลางหัวมีขนาดประมาณ 2.5 - 3.0 เซนติเมตร หัวมีสีน้ำตาลอ่อน เนื้อในหัวมีสีม่วงอมฟ้า

ต้น ลำต้นเหนือดินเป็นส่วนของลำต้นเทียม (pseudostem) ที่เกิดจากกาบใบที่อัดกันแน่น ความสูงต้นวัดจากโคนต้นถึงระดับปลายพุ่มใบ ประมาณ 45 - 50 เซนติเมตร ความกว้างทรงพุ่ม 40 - 50 เซนติเมตร

ใบ ใบเดี่ยว รูปรี มีประมาณ 3 - 4 ใบ กว้าง 9 - 10 เซนติเมตร ยาว 25 - 35 เซนติเมตร ปลายใบแหลม ใบแผ่กิ่งตั้งตรง ขอบใบเป็นคลื่นเล็กน้อย เส้นกลางใบสีน้ำตาลแดง

ดอก/ช่อดอก ช่อดอก แบบช่อเชิงลด (spike) แทงออกกลางลำต้นเทียม ชูเหนือพุ่มใบ เส้นผ่านศูนย์กลางช่อดอกประมาณ 11 เซนติเมตร ความยาวช่อดอก 50 - 55 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางก้านดอกประมาณ 0.7 เซนติเมตร ความยาวช่วงดอก 15 - 20 เซนติเมตร ใบประดับ (bract) แยกชั้นอย่างชัดเจน ใบประดับส่วนบน (coma bract) สีชมพูอ่อน

ขลิบเขียว มีประมาณ 8 - 10 ใบ ใบประดับส่วนล่าง (basal bract) สีเขียว ด้านล่างใบสี
น้ำตาลแดง มีประมาณ 11 - 15 ใบ ก้านช่อดอกตรง แข็งแรง

ดอกจริง มีขนาด 2 x 3.8 เซนติเมตร อยู่ในซอกใบประดับส่วนล่าง สีม่วงอ่อน กลีบดอก
1 กลีบ เปลี่ยนรูปเป็นกลีบปาก ปลายใบสีม่วงเข้มกว่าสีกลีบเล็กน้อย สันปากสีเหลือง
ไม่มี (ดอกเป็นหมันไม่ติดผล) ไม่มีเมล็ด

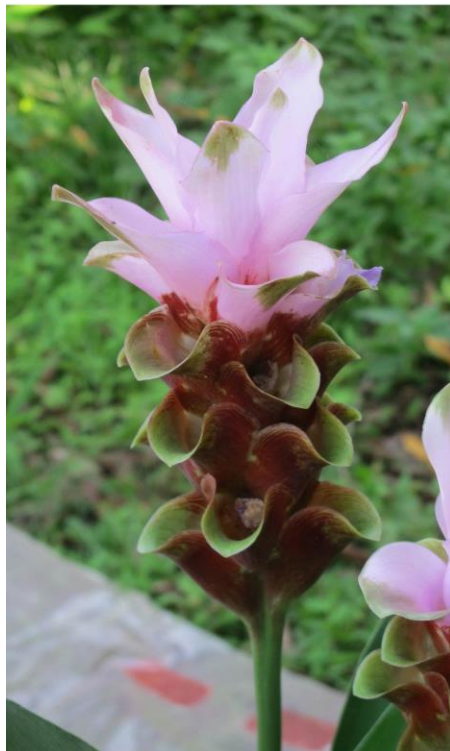
ผล/เมล็ด

ลักษณะอื่น ๆ

1. อายุปลูกจนถึงระยะออกดอกใช้เวลาประมาณ 60 - 75 วัน
2. เมื่อมีใบ 2 - 3 ใบ เริ่มแทงช่อดอก
3. การแตกหน่อใหม่เฉลี่ย 2 - 3 หน่อ/กอ

ลักษณะเด่น

1. ช่อดอกอยู่เหนือทรงพุ่ม ก้านช่อดอกตรง แข็งแรง เหมาะสำหรับเป็นไม้ตัดดอก และ
ไม้ประดับแปลง
2. อายุปักแจกันนานประมาณ 14 วัน และอายุการใช้งานสำหรับไม้ประดับแปลงนาน 4 -
7 สัปดาห์หลังออกดอก

ไม้ดอกสกุลขมิ้น (ลูกผสมปทุมมา) พันธุ์เชียงใหม่รายซีเอฟ 5